

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av
Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the
Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:
Dokumentet är daterat: 16.12.2016

The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: VÄRE VILLE JAAKKO MAURI

Pvm / Datum / Date: 16.12.2016

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 16.12.2016

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Tupas

Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoituksset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella.
Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur.
Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

Fingrid Oyj
PL 530
00101 Helsinki

**Tehoreservijärjestelmän käyttösääntöjen vahvistaminen ajanjaksolle
1.7.2017 - 30.6.2020**

1 Asianosainen

Fingrid Oyj

2 Vireilletulo

2.11.2016

3 Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa lain sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä (117/2011) 14 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla Fingrid Oyj:n 9.12.2016 toimittamat säännöt tehoreservijärjestelmään kuuluvien voimalaitosyksiköiden ja sähkökulutuksen joustoon kykenevien kohteiden käyttövalmiuden ylläpidolle, niiden käytölle sekä tuotetun sähkön ja sähkökulutuksen jouston tarjoamiseen markkinoille (myöhemmin käyttösäännöt).

Säännöt vahvistetaan määräajaksi ja ne ovat voimassa 1.7.2017 - 30.6.2020.

Vahvistetut käyttösäännöt ovat tämän päätöksen liitteenä (Liitteet 2 ja 3). Voimalaitosten käyttösääntöjen yhteydessä oleva liite tehoreservikapasiteetin aktivointisimerkeistä ei sisällä vahvistettaviin käyttösääntöihin.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

4 Selostus asiasta

Sähköntuotannon-ja kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä (117/2011, jäljempänä tehoreservilaki) annetun lain 14 §:n mukaisesti Energiaviraston tulee päätöksellään vahvistaa säännöt tehoreservijärjestelmään kuuluvien voimalaitosyksiköiden ja sähkökulutuksen joustoon kykenevien kohteiden käyttövalmiuden ylläpidolle, niiden käytölle sekä tuotetun sähkön ja sähkökulutuksen jouston tarjoamiseen markkinoille (käyttösäännöt) ennen käyttöönottamista.

Tehoreservilain 10 §:n 2 momentin mukaan järjestelmävastuuseen määrätty kantaverkonhaltija asettaa tehoreservin käyttösopimuksessa säännöt tehoreservinä toimivan yksikön käyttövalmiuden ylläpidolle, yksikön käytölle sekä sen tuottaman sähkön tai sähkökulutuksen jouston tarjoamiseen markkinoille. Säännöt tulee asettaa siten, ettei niillä perusteettomasti vaikuteta sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määrytymiseen markkinoilla. Säännöt tulee julkaista.

Fingrid Oyj on sähkömarkkinalain (588/2013) 8 §:n nojalla järjestelmävastuuseen määrätty kantaverkonhaltija.

Fingrid Oyj (jäljempänä Fingrid) pyysi 2.11.2016 Energiavirastoa vahvistamaan tehoreservijärjestelmään kuuluvien voimalaitosyksilöiden ja sähkönlukutuksen joustoon kykenevien kohteiden käyttövalmiuden ylläpitoa, käyttöä sekä tuotetun sähkön ja sähkönlukutuksen jouston markkinoille tarjoamista koskevan säädöön (jäljempänä myös "käyttösäännöt").

5 Lausunnot

Energiavirasto varasi keskeisille sidosryhmille ja kaikille asiasta kiinnostuneille taholle mahdollisuuden lausua Fingridin 2.11.2016 vahvistettavaksi esittämistä käyttösäännöistä. Energiavirasto esitti lausuntopyynnön yhteydessä myös näkemyksensä 2.11.2016 vahvistettavaksi toimitettuihin käyttösääntöihin tarvittavista muutoksista koskien yksiköiden epäkäytettävyyttä ja ylivoimaista estettä.

Energiavirasto sai lausuntopyyntöön liittyen yhteensä 11 lausuntoa. Lausunnon antoivat: Työ- ja elinkeinoministeriö, Huoltovarmuuskeskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Energiateollisuus ry, Metsäteollisuus ry, Paikallisvoima ry, Suomen EIFI Oy, Outokumpu Oyj, SSAB Europe Oy, S-Voima Oy ja UPM Energy Oy. Lausunnot ovat luetavissa Energiaviraston internet-sivuilla.

Annetuissa lausunnoissa otettiin kantaa erityisesti tehoreservin tarjoamiseen markkinoille, sen aktivoitumiseen ja tehoreservin hintaan. Tehoreservin aktivointiin vuorokausimarkkinan katohinnalla otettiin kantaa useassa lausunnossa. Muutos sai kannatusta sekä puolesta että vastaan. Kysyntäjouston tarjoaminen markkinoille nostettiin esille useissa lausunnoissa, koskien erityisesti kysyntäjouston markkinapaikkaa. Yleisesti lausunnoissa nähtiin selkiytämistarvetta erityisesti koskien tehoreservin markkinoilla toimimista.

Lausunnoissa nostettiin esiin myös sähköntuottajan tehoreservilaitoksen käyttötuottajan omaan käyttöön ja sääntöjen tasa-arvoisuus koskien erilaisia toimijoita. Esiin nostettuja asioita olivat lisäksi mm. tarve harmonisoiduille periaatteille alueellisesti sekä Fingridin mahdollisuus käyttää tehoreserviä omiin tarpeisiinsa.

6 Energiaviraston lausuntopyyntö Fingridille

Energiavirasto varasi 23.11.2016 Fingridille mahdollisuuden lausua käyttösäännöistä annetuista kommenteista sekä Energiaviraston esittämistä muutoksista sekä tarvittaessa muuttaa esittämiään käyttösääntöjä. Lausuntopyynnössäan Energiavirasto esitti näkemyksensä, miten epäkäytettävyyden käsittelyä ja ylivoimaisten esteiden mukaisten tilanteiden kirjausta tulisi muuttaa. Lisäksi Energiavirasto pyysi Fingridiä lisäämään käyttösääntöjen kohtiin 1 tehoreservilain mukaiset tekniset vaatimukset, ellei niitä ollut kirjattu muuten käyttösääntöihin. Energiavirasto halusi lisättäväksi, että käyttösääntöjen mukaiset raportit tulee toimittaa Fingridin ohella myös Energiavirastolle. Näiden lisäksi Energiavirasto pyysi Fingridiä esittämään näkemyksensä, koskien erityisesti seuraavia asioita:

- tehoreservin aktivoointihinta (vuorokausimarkkina ja säätösähkömarkkina)
- kysyntäjouston tarjoamisen markkinapaikka
- tehoreservin käyttöperiaatteiden alueellinen harmonisointi

- voimalaitoksen käyttö tuottajan omaan tarpeeseen
- tehoreservin käyttö järjestelmänhallinnan tarpeisiin

7 Fingridin lausunto ja käyttösääntöihin tehdyt muutokset

Fingrid toimitti 1.12.2016 Energiavirastolle lausuntonsa sekä päivitettyt käyttösäännöt. Fingrid päivitti käyttösääntöjä vielä 9.12.2016 Energiaviraston 7.12.2016 lähetämän pyynnön perusteella.

7.1 Fingridin lausunto

Fingrid toimitti 1.12.2016 Energiavirastolle päivitettyt käyttösäännöt. Fingrid oli muokannut käyttösääntöjä muutoin Energiaviraston vaatimalla tavalla, mutta jätänyt käyttösääntöihin ylivoimaista estettä koskeva kirjauksen.

Fingridin mukaan tehoreservin hinnoittelun tulee vaikuttaa mahdollisimman vähän niiden markkinapaikkojen hinnan muodostukseen, joilla tehoreservi aktivoidaan. Tehoreservin hinnoittelu periaatteeksi on esitetty vuorokausimarkkinoilla kyseisen markkinapaikan kattohintaa 3000 €/MWh. Tehoreservilain 10 §:n mukaan säännöt tulee asettaa siten, ettei niillä perusteettomasti vaikuteta sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määräytymiseen markkinoilla. Mikäli tehoreservi ei olisi lainkaan käytössä, niukkuustilanteissa markkinahinnaksi muodostuisi hintakaton arvo. Lisäksi nykyisin tehoreservi kilpilee kaupallisten ns. ramping-tarjousten kanssa, sivuttaen markkinaehoista sähköntarjontaa. Ehdotettu muutos poistaisi Fingridin mukaan tämän ongelman. Fingrid myös näkee, että ehdotettu muutos edistää markkinaehoista sähkökulutuksen joustoa ja siten lisää kilpailua markkinoilla.

Fingrid totesi myös, että eurooppalaisten verkkosääntöjen myötä tulevat huomiotavaksi intraday- ja säätösähkömarkkinoiden hintarajat, millä voi olla vaikutusta nopean häiriöreservin hinnoitteluperiaatteisiin. Fingridin mukaan häiriöreservit käynnistyvät kaupallisten tarjousten ja tehoreservin jälkeen. Säätösähkömarkkinoilla tehoreservin tulee kuitenkin vastata vähintään vuorokausimarkkinoiden hintaa, jottei muodostu kannustetta käyttää tasesähköä. Fingrid piti esitettyä hinnoitteluperiaatetta perusteltuna, koska se mahdollistaa häiriöreservin hinnoittelun periaatteiden kehittämisen tehoreservikauden aikana.

Kulutusjouston markkinaperiaatteiden osalta Fingrid katsoi, että kulutusjouston osallistuminen vuorokausimarkkinoiden hinnan muodostukseen on ristiriidassa tehoreservilain 9 § ja 10 § kanssa. Myöskään TES-seisokin huomioiminen ei ole Fingridin näkemyksen mukaan mahdollinen tehoreservilain 9 §:n 1 momentin kohta 1 huomioiden.

Tehoreservin käytöoperiaatteiden harmonisointia alueellisesti Fingrid pitää tärkeänä ja se on käynyt alustavia keskusteluja Ruotsin ja Tanskan kantaverkonhaltijoiden kanssa. Fingridin mukaan hinnoitteluperiaatteiden muutos Ruotsissa voisi tulla kyseeseen vuoden 2017 aikana. Tehoreservijärjestelyt perustuvat kuitenkin kansallisiin lainsäädäntöihin.

Saaduissa lausunnoissa otettiin kantaa voimalaitoksen käyttöön tuottajan omaan tarpeeseen erityisesti koskien sen tarpeellisuutta ja tasapuolisuutta erilaisia toimijoita kohtaan. Fingridin näkemyksen mukaan voimalaitoksen käyttö tuottajan

omaan tarpeeseen ei aseta osuusvoimalaitoksia erilaiseen asemaan vaan omistuspohjalla ei ole vaikutusta asiaan. Fingridin näkökulmasta käyttö tuottajan omaan tarpeeseen tulisi kuitenkin olla mahdollista vain poikkeustapauksissa. Lisäksi on tärkeää että käytösäännöt eivät rajoita laitoksen käyttöä näissä poikkeustapauksissa.

Tehoreserviysiköiden käytöstä Fingridin tarpeisiin esitettiin myös näkemyksiä saaduissa lausunnoissa. Tehoreserviysiköiden käyttöä Fingridin tarpeisiin Fingrid perusteli siten, että se voi olla tietyissä tapauksissa kokonaistaloudellisesti perusteltua eikä käytösääntöjen tulisi rajoittaa tälläista tarvetta poikkeustilanteissa. Tehoreservin hinnoittelusta ja käytöstä sovitaan aina erikseen tehoreservitoimijan kanssa.

Lausunnossaan Fingrid pyysi Energiavirastoa myös harkitsemaan, millä ehdoin tehoreservin käytösääntöjä voidaan tarvittaessa muuttaa nyt alkavan tehoreservikauden aikana, kuten esimerkiksi eurooppalaisen sääntelyn kehittyessä verkkosääntöjen osalta.

7.2 Fingridin käytösääntöihin tekemät muutokset lausuntokierroksen jälkeen

Fingrid toimiitti 1.12.2016 myös päivitettyt käytösäännöt, joissa 2.11.2016 versioon verrattuna oli muutettu seuraavat asiat:

Kohtaan 1.1 on lisätty sekä voimalaitosten, että kysyntäjouiston osalta maininta, että tehoreserviysikön tulee toteuttaa tehoreservilain 8 § (voimalaitokset) ja 9 § (kulutusjousto) mukaiset vaatimukset. Muutos perustuu Energiaviraston esittämään muutokseen. Energiavirasto pyysi muutosta johtuen myöhemmin käytösäännöissä olevasta epäkäytettävyyden määritelmästä ja sen raportoinnista.

Voimalaitosten käytösääntöjen kohtaan 1.7. on tarkennettu siten, että laitosten koekäyttö vähentää 200 tunnin käyttöaikavalmiutta.

Tehoreservi säätösähkömarkkinoilla osioon (kulutusjousto kohta 2.2 ja voimalaitokset kohta 2.7) on lisätty tarkennuksia ja tekstiä on pyritty selkiytämään.

Epäkäytettävyyttä koskien (voimalaitokset kohta 6.2 ja kulutusjousto kohta 5.2) on muutettu Energiaviraston vaatimuksen mukaan siten, että Energiavirasto määrittää epäkäytettävydestä aiheutuvan mahdollisen maksujen vähentämisen määräն.

Tiedonvaihto ja raportointi kohtaan (voimalaitokset kohta 7 ja kulutusjousto kohta 6) on lisätty, että tehoreservitoimija raportoi kohdassa mainitut asiat myös suoraan Energiavirastolle.

Ylivoimaisen esteen osalta Fingrid päivitti käytösääntöjä 9.12.2016 Energiaviraston 7.12.2016 lähetämän pyynnön mukaisesti ja poisti käytösäännöistä ylivoimaista estettä koskeneen kohdan. Energiaviraston näkemyksen mukaan ylivoimaista estettä koskenut vastuunvapauslauseke ei kuulu osaksi vahvistettavia tehoreservin käytösääntöjä.

8 Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Tehoreservilain (117/2011) 14 §:n 1 kohdan mukaan Energiaviraston tulee päättökseen ennen käyttöönottamista vahvistaa säännöt tehoreservijärjestelmään kuuluvien voimalaitosyksiköiden ja sähkökulutuksen joustoon kykenevien kohteiden käyttövalmiiden ylläpidolle, niiden käytölle sekä tuotetun sähkön ja sähkökulutuksen jouston tarjoamiseen markkinoille.

Tehoreservilain 10 §:n 2 momentin mukaan sääntöjen on oltava sellaiset, ettei niillä perusteettomasti vaikuteta sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määräytymiseen markkinoilla.

9 Perustelut

Tehoreservilain 8 § mukaan tehoreserviin tarjottavan voimalaitoksen on toteutettava seuraavat vaatimukset:

"Voimalaitoksen haltija voi tarjota tehoreservijärjestelmään Suomen sähköjärjestelmään liitetyä erillistä voimalaitosyksikköä, joka täyttää seuraavat vaatimukset:

- 1) yksikön käynnistysaika on enintään 12 tuntia 1 päivän joulukuuta ja 28 päivän helmikuuta välisenä aikana ja enintään yksi kuukausi muuna aikana;*
- 2) yksikkö kykenee käynnissä ollessaan vähintään 10 megawatin tehonlisykseen 10 minuutin kuluessa käskyn antamisesta;*
- 3) yksiköllä on valmius vähintään 200 tunnin käyttöaikaan käyttösopimuksen mukaisella täydellä teholla 1 päivän joulukuuta ja 28 päivän helmikuuta välisenä aikana;*
- 4) yksikköön kohdistuvat ympäristöluvat ja -vaatimukset eivät estä yksikön käyttämistä tehoreservijärjestelmän mukaisesti käyttösopimuksen voimassaoloaikana."*

Tehoreservilain 9 § mukaan tehoreserviin tarjottavan sähkökulutuksen jouston on toteutettava seuraavat vaatimukset:

"Sähkökäyttäjä voi tarjota tehoreservijärjestelmään Suomen sähköjärjestelmään liitetyä sähkökulutuksen joustoon kykenevää kohdetta tai tällaisten kohteiden yhdistelmää, joka täyttää seuraavat vaatimukset:

- 1) kohteella on valmius toteuttaa sähkökulutuksen joustoja enintään 12 tunnin kuluessa käskyn antamisesta 1 päivän joulukuuta ja 28 päivän helmikuuta välisenä aikana ja enintään yhden kuukauden kuluessa käskyn antamisesta muuna aikana;*
- 2) kohde kykenee vähintään 10 megawatin sähkökulutuksen joustoon 10 minuutin kuluessa käskyn antamisesta;*

3) kohteella on valmius vähintään 200 tunnin käyttöaikaan käyttösopimuksen mukaisella täydellä teholla 1 päivän joulukuuta ja 28 päivän helmikuuta välisenä aikana.”

Energiavirastolle toimitetuissa lausunnoissa nostettiin esiin, että kysyntäjouston lepoaika voi rajoittaa järjestelmään osallistumista. Tyypillisenä talvikauden arkipäivänä sähkökulutus on suurimmillaan aamulla n. klo 6-10 ja iltapäivällä n. klo 16 - 19 ja näiden väliin jäävä aika on noin 6 tuntia.

Energiavirasto toteaa, että tehoreservijärjestelmän kannalta on tarkoitukseenmuista, että järjestelmää voi hyödyntää sekä sähkökulutuksen aamun että illan kulutushuipuissa.

Energiavirasto katsoo, että sekä voimalaitosten että sähkökulutuksen jouston käytösäännöt ovat teknisten vaatimusten osalta tehoreservilain mukaisia. Teknisiä vaatimuksia on käsitelty erityisesti käytösääntöjen kappaleessa 1.

9.1 Tehoreservin tarjoaminen markkinoille

Tehoreservilain 3 § käsittelee tehoreservin tarjoamista markkinoille. 3 §:n mukaan:

“Tehoreservinä toimivan yksikön tuottama sähkö ja sähkökulutuksen jousto tulee tarjota markkinoille hinnalla, joka ei saa alittaa raskasta polttoöljyä polttoaineenaan käyttävän lauhdutusvoimalaitoksen muuttuvia kustannuksia, joihin on lisätty tuotantoon tarvittavien päästöoikeuksien arvo.”

Tehoreservilain 3 §:n hallituksen esityksen (HE 299/2010) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan:

” Tehoreservin ylläpitoa koskevan järjestelmän vaikutukset sähkön tarjonnan markkinoille sekä sähkön markkinahintaan pyrittäisiin rajoittamaan mahdollisimman vähäisiksi, kuitenkin ottaen huomioon järjestelmän taivitteena oleva sähkön toimitusvarmuuden lisääminen. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tehoreservinä toimivan yksikön tuottaman sähkön ja sähkökulutuksen jouston markkinoille tarjoamista koskevat säännöt tulisi asettaa siten, ettei niillä perusteettomasti vaikutettaisi sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määräytymiseen markkinoilla. Tämä tavoite huomioitaisiin esimerkiksi tarjousten rakenteen määrittelyssä.”

Tehoreservilain 10 § 2 momentissa todetaan:

“Säännöt tulee asettaa siten, ettei niillä perusteettomasti vaikuteta sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määräytymiseen markkinoilla”

Tehoreservilakia koskevassa hallituksen esityksessä taloudellisten vaikutusten arviointissa (HE 299/2010) on todettu:

“Esitettyllä järjestelmällä ei ole tarkoitus vaikuttaa sähkön markkinahintaan.”

Fingrid esitti käyttösäännöissään tehoreservin aktivointihinnaksi vuorokausimarkkinoilla vuorokausimarkkinoiden katohintaa, joka on tällä hetkellä 3000 eur/MWh. Fingrid on perustellut kyseistä muutosta siten, että tällöin tehoreservin vaikutus sähkömarkkinoiden hintaan on mahdollisimman vähäinen. Mikäli tehoreserviä ei olisi, hinta olisi markkinoiden katohinnassa, kun markkinaehointinen tuotanto ja kulutus eivät kohtaa. Säätösähkömarkkinoiden aktivointihinnaksi on käyttösäännöissä asetettu vähintään 3000 eur/MWh tai toimijan muuttuvat kustannukset tai vähintään korkein vapaaehtoinen tarjous.

Energiavirasto katsoo, että nyt esitetyt aktivointihinnat ovat perusteltuja tehoreservijärjestelmän markkinavaikutusten minimoimiseksi. Tehoreservin hinta on perusteltua asettaa siten että se vastaa markkinan hintaa ilman tehoreserviä eli tehoreservi ei vaikuta markkinan hinnan muodostukseen tai ajojärjestykseen. Säätösähkömarkkinoilla hinnan tulee olla vähintään vuorokausimarkkinoita vastaava. Tehoreservin hinnoittelu säätösähkömarkkinoilla vaikuttaa myös häiriöreservien hinnoittelun, jonka vuoksi nyt esitetty 3000 €/MWh voidaan pitää perusteltuna. Voimalaitosten osalta vuorokausimarkkina on perusteltu markkinapaikka, sillä tällöin tehoreservilain edellyttämä 12 tunnin valmius on käytännössä toteutettavissa. Energiavirasto pitää tärkeänä pyrkiiä alueelliseen harmonisointiin tehoreservin aktivointihinnoittelussa. Energiaviraston Ruotsin kantaverkkoyhtiöltä saadun tiedon mukaan myös Ruotsissa pohditaan parhaillaan siirtymistä aktivoointiin katohinnalla.

Nyt vahvistettavina olevissa käyttösäännöissä kysyntäjousto on ehdotettu tarjotava koko talvikaudeksi säätösähkömarkkinoille. Tehoreservilain 10 § mukaan käyttösäännöt tulee asettaa siten, ettei niillä perusteettomasti vaikuteta sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määräytymiseen markkinoilla. Energiavirasto katsoo, että nyt esityyllä käyttösäännöillä varmistetaan mahdollisimman vähäinen markkinavaiketus. Lisäksi Energiavirasto katsoo, että johtuen voimalaitosten ja sähkökulutuksen jouston toiminnallisista ja teknisistä eroavaisuuksista kysyntäjousto on perusteltua tarjota eri markkinapaikalle kuin voimalaitokset.

Voimalaitoksia koskevien käyttösääntöjen kohdassa 2.9. esitetään tehoreserviin kuuluvien voimalaitosten käynnistysvalmiuden nostoa. Käyttösäännöt eivät kuitenkaan aseta teknisiä vaatimuksia voimalaitosten käynnistysvalmiuden nostolle. Energiavirasto katsoo, että kyseinen menettely on perusteltu järjestelmän joustavuuden lisäämiseksi. Käynnistysvalmiuden nosto perustuu Fingridin ja tuottajan väliseen sopimukseen. Energiavirasto katsoo, että käyttövalmiiden nostoa koskeva kirjaus on tehoreservilain mukainen.

Energiavirasto katsoo, että käyttösäännöt koskien tehoreservikapasiteetin tarjoamista markkinalle on tehty tehoreservilain edellyttämällä tavalla. Tehoreserviin kuuluvat yksiköt eivät perusteettomasti vaikuta sähkön tarjontaan ja sähkön hinnan määräytymiseen markkinoilla. Energiavirasto katsoo siten, että Fingridin Energiavirastolle vahvistettavaksi esittämät tehoreservivoimalaitosten ja tehoreservikuorman käyttösäännöt ovat kapasiteetin markkinoille tarjoamisen osalta tehoreservilain mukaisia.

9.2 Voimalaitoksen käyttö tuottajan omaan tarpeeseen

Tehoreservin käyttösääntöjä koskevissa lausunnoissa nostettiin esiin voimalaitosten käyttösääntöjä koskeva kappale 3 "Voimalaitosyksikön käyttö tuottajan omaan tarpeeseen".

Hallituksen esityksen 10§ yksityiskohtaisten perustelujen mukaan

"Käyttösopimuksessa voitaisiin sopia myös menettelystä, joka mahdollis-taisi järjestelmävastuuseen määrätyyn kantaverkonhaltijan erikseen myön-tämällä luvalla voimalaitosyksikön käyttämisen voimalaitoksen haltijan omaan lukuun tapahtuvaan sähköntuotantoon. Tältä osin toiminta ei kuu-luisi ehdotetussa laissa tarkoitettun julkisen palvelun velvoitteen piiriin ja sellaista voisi tapahtua tämän vuoksi vain poikkeustapauksissa. Toiminta ei myöskään saisi heikentää julkisen palvelun velvoitteen täytämistä"

Energiavirasto pitää perusteltuna, että poikkeustapauksissa käyttösäännöt eivät estä voimalaitoksen käyttöä tuottajan omaan tarpeeseen, mikäli siihen on perus-telttu syy. Lähtökohtaisesti tällainen voi kuitenkin olla mahdollista vain poikkeusta-pauksissa ja tehoreservin tulee olla markkinoiden ulkopuolella.

Lisäksi Energiavirasto katsoo, että kyseinen käyttösääntöjen kohta ei aseta toimi-jointa eriarvoiseen asemaan omistustavasta riippuen. Käyttösääntöjen kyseinen kohta on tehoreservilain mukainen.

9.3 Fingridin mahdollisuus käyttää yksiköitä järjestelmänhallinnan tarpeisiin

Tehoreservin käyttösääntöjä koskevissa lausunnoissa nostettiin esiin, että tehore-serviä tulee käyttää tehoreservilain mukaiseen tarpeisiin, eikä Fingridillä tule olla avointa valtakirjaan yksiköiden käytöön.

Hallituksen esityksen (299/2010) 3§ yksityiskohtaisten perustelujen mukaan

"Yksiköiden käynnistäminen tapahtuisi joko yksikön haltijan tekemän myyntitarjouksen toteutuessa tai järjestelmävastuuseen määrätyyn kanta-verkonhaltijan kehotuksesta. Järjestelmävastuuseen määritetty kantaver-konhaltija ei osallistuisi pääsääntöisesti sähkökauppaan tehoreservinä toi-mivien yksiköiden tuottamalla sähköllä tai sähkökulutuksenjoustolla. Jär-jestelmävastuuseen määritty kantaverkonhaltija voisi kuitenkin ostaa jär-jestelmän piiriin kuuluvien yksiköiden tuottamaa sähköä ja sähkökulutuk-ten joustoja sähköjärjestelmää tukevilla sähkökaupoilla eli niin sanotuilla tehokaupoilla."

Energiavirasto näkee, että poikkeustapauksissa voi olla perusteltua käyttää laitosta järjestelmänhallinnan tarpeisiin. Virasto pitää perusteltuna, että käyttösäännöissä asia on mahdolistettu, mikäli tehoreservin käyttö on järjestelmän kokonaisuuden kannalta perusteltua. Tehoreserviyksiköiden käytön tulee kuitenkin perustua ensi-jassa tehoreservijärjestelmän tarpeisiin.

9.4 Tehoreserviyksiköille maksettava korvaus

Tehoreservilain 11 § mukaan:

"Järjestelmävastuuseen määritty kantaverkonhaltija maksaa tehoreservinä toimivan yksikön haltijalle korvauksen tehoreservijärjestelmän mukaisen julkisen palvelun velvoitteen täyttämisestä. Korvaus määrityy Energiamarkkinaviraston tekemän tehoreservin hankintapäätöksen mukaisesti. Korvaus ei kuitenkaan saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tehoreservin käyttösopimuksessa asetettujen velvoitteiden täyttämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi, kun otetaan huomioon tähän liittyvät tulot ja velvoitteen täyttämisestä saatava kohtuullinen tuotto."

Korvaus maksetaan jälkikäteen tehoreservin käyttösopimuksessa määritetyissä jaksoissa."

Tehoreservilakia koskevan hallituksen esityksen (299/2010) 11 §:ää koskevan yksityiskohtaisten perustelujen mukaan

"Korvaus maksettaisiin tehoreservinä toimivien yksiköiden haltijoille jälkikäteen tehoreservin käyttösopimuksessa määrittyissä jaksoissa. Tämä mahdollistaisi järjestelmävastuuseen määritylle kantaverkonhaltijalle rahoituksen keräämiseen ennen korvausten maksamista"

Käytösääntöjen kohdissa 5 (voimalaitokset) ja 4 (sähkökulutuksen jousto) on todettu, että Fingrid maksaa kiinteän ylläpitokorvauksen talvikaudella aina kulloisenkin talvikuukauden jälkeen. Muuna aikana ylläpitokorvauksia ei makseta. Tämä perustuu Fingridin 2.11.2016 esittämiin maksujen määrätyymisperusteisiin, joiden osalta on nyt esitetty, että Fingrid kerää käyttövalmiuden ylläpitokorvauksen ainoastaan talviarkipäivän sähkökulutukselta.

Energiavirasto toteaa, että edellä esitetty toimintatapa on tehoreservilain mukainen.

9.5 Epäkäytettävyys

Tehoreservilain 16 § mukaan:

"Energiavirasto voi velvoittaa tehoreservinä toimivan yksikön haltijan palauttamaan korvaukset, jotka järjestelmävastuuseen määritty kantaverkonhaltija on käyttösopimuksen perusteella maksanut tälle, jos tehoreservin käyttösopimus on purettu 1 momentin mukaisesti tai jos tehoreservinä toimivan yksikön haltija on muutoin rikkonut tehoreservin käyttösopmusta."

Energiavirasto katsoo, että laitokselle maksettujen käyttövalmiuden ylläpitokorvausten takaisinperinnän välttämiseksi Fingridillä voi käytösääntöjen nojalla olla mahdollisuus pidättää tietty osa laitokselle maksettavasta käyttövalmiuden ylläpitokorvauksesta siihen saakka, kunnes Energiavirasto on suoritanut laitoksen epäkäytettävyyden arvioinnin ja asiasta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi. Energiavirasto toteaa, että epäkäytettäväystilanteessa on aina tutkittava, onko asiassa kyse tehoreservilain mukaisen julkisen palvelun velvoitteen rikkomisesta.

Energiavirasto katsoo, että Fingridin vahvistettavaksi toimittamien käyttösääntöjen kohdissa 6.2 (voimalaitokset) ja 5.2 (sähkökulutuksen jousto) oleva epäkäytettävyyden perusteella tapahtuvaa käyttövalmiuden ylläpitokorvauksen maksamatta jättämistä koskeva menettely on tehoreservilain mukainen.

9.6 Yhteenveto

Edellä mainittujen kappalessa 9 käsiteltyjen asioiden osalta sekä arvioitaessa käyttösääntöjä kokonaisuutena tehoreservin käyttösäännöt ovat tehoreservilain mukaisia.

10 Sovellut säädökset

Laki sähköntuotannon ja –kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta teoreservista (117/2011), 3 §, 8 §, 9 §, 10 §, 11 §, 14 §, 16 § ja 21 §

Sähkömarkkinalaki (588/2013), 8 §

11 Maksu

8000 € (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus 57/2014, 4 § 10 a)

12 Muutoksenhaku

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Liitteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valitusosoitus 2. Vahvistetut käyttösäännöt tehoreservijärjestelmään kuuluvien voimalaitosyksiköiden käyttövalmiuden ylläpidolle, niiden käytölle sekä tuotetun sähkon tarjoamiseen markkinoille. 3. Vahvistetut käyttösäännöt tehoreservijärjestelmään kuuluvien sähkökulutuksen jousoon kykenevien kohteiden käyttövalmiuden ylläpidolle, niiden käytölle sekä sähkökulutuksen tarjoamiseen markkinoille.
Jakelu	Fingrid Oyj

Valitusosoitus

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäytöläissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös väliittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kulussa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelma. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tullee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimitaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Ohje maksua koskevaan muutoksenhakuun

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämäisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua maksun määräneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämäisestä.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saadaan hakea valittamalla muutosta siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä maksun määränyt viranomainen sijaitsee. Valitusaika on 30 päivää luettuna siitä, kun valittaja on saanut tiedon oikaisuvaatimukseen annetusta päätökestä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

9.12.2016

SÄÄNNÖT TEHORESERVIJÄRJESTELMÄÄN KUULUVIEN VOIMALAITOSYKSIKÖIDEN KÄYTTÖVALMIUDEN YLLÄPIDOLLE, NIIDEN KÄYTÖLLE SEKÄ TUOTETUN SÄHKÖN TARJOAMISEEN MARKKINOILLE

Fingrid tai sen tytäryhtiö Finextra (jatkossa Fingrid) asettaa seuraavat säännöt tehoreserviin kuuluvien voimalaitosyksiköiden käyttövalmiuden ylläpidolle, niiden käytölle sekä tuotetun sähkön tarjoamiseen markkinoille.

Näitä sääntöjä sovelletaan voimalaitosyksikköön ja voimalaitoksen haltijaan (jatkossa Tuottaja) sekä myös osuuteen osuusvoimalaitoksen yksiköstä ja tämän osuuden haltijaan.

1 VOIMALAITOSYKSIKÖN KÄYTTÖVALMIUDEN YLLÄPITO

1.1 Yleiset säännöt

Voimalaitosyksikön tulee toteuttaa tehoreservilain (117/2011) 8§:n asettamat vaatimukset.

Tuottaja ylläpitää voimalaitosyksikön teknisen toimivuuden seuraavien käyttövalmisaikojen edellyttämällä tasolla:

- talvijaksolla 1.12. - 28.2. käynnistysaika on enintään kaksitoista (12) tuntia
- muuna aikana käynnistysaika on enintään yksi (1) kuukausi.

Talvijaksolla voimalaitosyksiköllä tulee olla valmius vähintään 200 tunnin käyttöaikaan käytösopimuksen mukaisella täydellä teholla.

Tuottaja sopii voimalaitosyksikön 12 tunnin käynnistysvalmiuteen vaikuttavien korjausten toteutusajankohdista Fingridin kanssa.

Tuottaja huolehtii siitä, että voimalaitosyksiköllä on voimassa olevat sähkönsiirtoon liittyvät sopimukset.

Tuottajan tulee järjestää toimintansa siten, että sillä on oikeus osallistua säätösähkömarkkinoille voimassa olevien säätösähkömarkkinoiden sääntöjen mukaisesti.

1.2 Käyttöhenkilökunta

Tuottaja huolehtii siitä, että sillä on käytettäväissään määrällisesti ja osaamiseltaan riittävä henkilöstö toteuttamaan tässä säännöstoissa asetetut velvoitteet.

1.3 Polttoaineahuolto

Voimalaitoksen polttoaineahuollon tulee mahdollistaa voimalaitoksen toimiminen talvijaksolla yhteensä vähintään 200 tunnin täyden tehon tuotannolla.

9.12.2016

1.4 Päästölupa ja -oikeudet

Voimalaitosyksiköllä tulee olla voimassa oleva päästölupa.

Tuottaja vastaa siitä, että voimalaitosyksiköllä on vuosittaisten päästöjen raportointiin ja oikeuksien mitätöintiin liittyvän aikataulun mukaisesti käytettäväissään tarvittavat, lain mukaiset päästöoikeudet toteutunutta ajomäärää vastaavasti.

1.5 Ympäristöluvat

Voimalaitosyksiköllä tulee olla voimassa oleva ympäristölupa, joka mahdollistaa yksikön toimimisen tehoreservinä näiden käytösääntöjen edellyttämällä tavalla.

1.6 Koekäyttö ennen talvikautta

Voimalaitosyksiköllä tulee tehdä onnistunut koekäyttö vuosittain erikseen Fingridin kanssa sovittuna ajankohtana enintään kuukautta aikaisemmin ennen 12 tunnin käynnistysvalmiuteen siirtymistä. Koekäytöllä varmistetaan voimalaitosyksikön tekninen toimivuus ja käyttöhenkilöstön osaaminen. Koekäytössä laitos on tahdistettava sähköverkkoon ja sillä on tuotettava vähintään yhden tunnin ajan yli 80% laitoksen tehoreservijärjestelyn tarjotusta sähkötehosta. Koekäytön pituus ei saa ylittää 12 tuntia ilman etukäteen perusteltua syytä.

Tuottaja vastaa koekäytön toteutuksesta ja kustannuksista. Koekäytössä Tuottajan saama sähkönmyyntituotto ei vaikuta kohdan 5 mukaiseen käytövalmiuden ylläpitokorvaukseen.

1.7 Koekäyttömahdollisuus talvikaudella

Varmistuakseen voimalaitosyksikön 12 tunnin käynnistysvalmiudesta, Fingridillä on mahdollisuus koekäytää laitosta kerran talvikaudessa. Fingrid ilmoittaa koekäytöstä Tuottajalle vähintään 12 tuntia ennen koekäyttöä.

Koekäytössä laitos on tahdistettava sähköverkkoon ja sillä on tuotettava vähintään yhden tunnin ajan laitoksen minimiteholla. Koekäytön pituus ei saa ylittää 12 tuntia ilman etukäteen perusteltua syytä.

Tuottaja vastaa koekäytön toteutuksesta ja kustannuksista. Koekäytössä Tuottajan saama sähkönmyyntituotto ei vaikuta kohdan 5 mukaiseen käytövalmiuden ylläpitokorvaukseen.

Talvikaudella suoritettava koekäyttö vähennetään laskettaessa käytösääntöjen kohdan 1.1. tarkoittamaa 200 tunnin käyttöaikavalmiutta.

2 VOIMALAITOSYKSIÖN KÄYTÖÖ SÄHKÖJÄRJESTELMÄN TARPEISIIN

2.1 Yleiset säännöt

Fingrid ja Ruotsin kantaverkkoyhtiö (jatkossa Svk) soveltavat tehoreservin markkinoille tuloon ja käyttöön yhteensopivia periaatteita tehoreservikapasiteetin optimaalisen käytön

9.12.2016

varmistamiseksi pohjoismaisessa sähköjärjestelmässä sekä tehoreservijärjestelyn markkinavaikutusten minimoimiseksi¹.

Voimalaitosyksikkö käynnistetään joko vuorokausimarkkinoiden perusteella tai Fingridin erillisestä pyynnöstä.

2.2 Muuttuvat kustannukset

Muuttuvien tuotantokustannusten arvioimiseksi Tuottaja toimittaa kustannustiedon (tuntikohtainen kustannus, €/MWh) voimalaitosyksiköittäin Fingridille vähintään kuukausittain. Muuttuvia tuotantokustannuksia laskettaessa otetaan huomioon polttoainekustannus ja tuotantoon tarvittavien päästöoikeuksien arvo (€/MWh).

Lisäksi Tuottaja toimittaa voimalaitosyksiköittäin käynnistysvalmiuden ylläpidon kustannustiedon (tuntikohtainen kustannus €/h) Fingridille kuukausittain.

Käynnistysvalmiuden ylläpidon kustannus ei voi ylittää muuttuvia tuotantokustannuksia

Fingrid hyväksyy Tuottajien ehdotusten pohjalta vuosittain polttoainekustannusten perustana käytettävän tilaston / käytettävät tilastot sekä päästöoikeuksien arvon määrittystavan.

2.3 Kiinteät kustannukset

Voimalaitosyksikön kiinteä käynnistyskustannus (€/käynnistys) määräytyy Tuottajan Energiavirastolle tekemän tarjouksen ja Energiaviraston tekemän tehoreservin hankintapäätöksen mukaisesti.

Lisäksi Tuottaja toimittaa voimalaitosyksiköittäin käynnistysvalmiuden noston kiinteän kustannustiedon (€/käynnistysvalmiuden nosto) Fingridille. Voimalaitosyksikön käynnistysvalmiuden noston kiinteä kustannus ei voi ylittää sen kiinteää käynnistyskustannusta.

2.4 Tehoreservikapasiteetti vuorokausimarkkinoilla

2.4.1 Tarjousten jättäminen ja käsittely

Talvijaksolla Fingrid muodostaa Suomen voimalaitoksista koostuvasta tehoreservikapasiteetista yhden tarjouksen sähkön vuorokausimarkkinoille. Fingrid tarjoaa Suomen tarjousalueelle kulloinkin käytettävissä olevan tehoreservin kokonaiskapasiteetin tunneille 04-24 (CET).

Tehoreservitarjous huomioidaan vuorokausimarkkinoiden hinnanlaskennassa, mikäli kysynnän ja tarjonnan tasapainoa ei saavuteta käytettävissä olevilla markkinaehdoisilla tarjouksilla.

¹ Tanskhan kantaverkkoyhtiö Energinet.dk suunnittelee tehoreserviä vastaan reservijärjestelyn käyttöönottoa. Mikäli Energinet.dk liittyy Suomessa ja Ruotsissa tehoreservin markkinoille tuloon ja käyttöön sovellettavaan menettelyyn, huomioidaan Tanskassa sijaitseva tehoreservi vastaavia periaatteita noudattaen.

9.12.2016

Suomen ja Ruotsin tehoreservikapasiteettia aktivoidaan vuorokausimarkkinoilla maiden kesken tarjottujen tehoreservikapasiteettien suhteessa käytettävissä olevan siirtokapasiteetin puitteissa.

Tarjouksen aktivoituessa Suomen tarjousalueelle nimitetty sähkömarkkinaoperaattori (jäljempänä Sähköpörssi) asettaa tehoreservikapasiteeteille vuorokausimarkkinoiden kattohintaa vastaavan hinnan².

2.4.2 Tehoreservikapasiteetin aktivoointi

Kun tehoreservitarjous aktivoituu, Sähköpörssi ilmoittaa Fingridille aktivoituneen tehoreservimäärän.

Fingrid ja Svk tekevät päätöksen käynnistettävästä voimalaitoksista. Päätöksessä huomioidaan maiden sisäiset siirtorajoitukset, mahdolliset muutokset maiden välisessä siirtokapasiteetissa, tehoreservikapasiteetin minimitehot ja käynnistysajat sekä muut tekniset ja taloudelliset reunaehdot. Tavoitteena on käynnistää ne voimalaitokset, jotka edellä esitettyjen reunaehtojen puitteissa tuottavat Sähköpörssin ilmoittaman aktivoituneen tehoreservimäärän pienimin tuotantokustannuksin.

Fingrid ilmoittaa voimalaitoksen käynnistyksestä Tuottajalle. Fingrid ja Tuottaja sopivat käynnistykseen ja pysäytökseen liittyvistä yksityiskohdista. Fingrid ja Tuottaja tekevät kiinteän kaupan Fingridin ilmoituksen mukaisesta energiamäärästä.

Voimalaitosyksikön käynnistyessä vain yhdeksi tunniksi Tuottaja ja Fingrid voivat sopia kiinteän kaupan jo edeltävälle tunnille varmistaakseen voimalaitosyksikön sähköntuotannon kyseisellä tunnilla. Tuottaja vastaa voimalaitoksen ylös- ja alasajosta syntyvän tasepoikkeaman kustannuksista.

2.5 Tehoreservikapasiteetin käynnistys ja pysäytys Fingridin pyynnöstä

Tuottajalla on velvollisuus käynnistää sopimuksen piirissä oleva voimalaitosyksikkö aina, kun Fingrid sitä pyytää joko tehoreservijärjestelmän tarpeisiin tai muihin järjestelmävastuuun hoitoon liittyviin tarpeisiin. Kun Fingrid pyytää käynnistämään voimalaitosyksikön, Tuottaja käynnistää voimalaitosyksikön sovitulle teholle ja tekee siitä kiinteän kaupan Fingridin kanssa.

Kun voimalaitosyksikköä ei enää tarvita voimajärjestelmän tarpeisiin, Fingrid ilmoittaa vähintään tuntia aikaisemmin Tuottajalle voimalaitosyksikön pysäyttämisestä.

2.6 Kiinteiden kauppojen hinnoittelu

Mikäli voimalaitosyksikkö käynnistetään, toteutetaan kiinteä kauppa muuttuvilla tuotantokustannuksilla, jotka lasketaan kohdan 2.2 mukaisesti. Lisäksi kiinteän kaupan hintaan lisätään kohdan 2.3 tarkoittamat kiinteät käynnistyskustannukset.

² Vuorokausimarkkinoiden kattohinta on nykyisin 3000 €/MWh. Kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta annetun Komission asetuksen (EU) 2015/1222 artikla 41 edellyttää sähköön vuorokausimarkkinoiden enimmäis- ja vähimmäishintojen määrittelyä 18 kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta. Sääntelyviranomaisten hyväksymisen jälkeen noudatetaan kyseisiä enimmäis- ja vähimmäishintuja ja tehoreservikapasiteetin hinnoittelun päivitetään vastaavasti.

9.12.2016

Tuottaja laatii Fingridille laskun kiinteästä kaupasta seuraavan kuukauden 4. päivänä tai sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä. Fingrid maksaa kiinteät kaupat kahden kuukauden kuluessa.

2.7 Tehoreservikapasiteetti säätösähkömarkkinoilla

Tehoreservikapasiteetin ollessa käynnissä, on Tuottaja velvollinen jättämään säätösähkömarkkinoille voimalaitosyksikkökohtaisen tehoreservitarjoukseksi merkityn ylössäätötarjouksen käytettäväissä olevasta tuotantokapasiteetista ottaen huomioon voimalaitosyksikkökohtainen tehonnostokyky.

Tuottaja antaa tehoreservitarjoukset säätösähkömarkkinoille erillisen säätösähkömarkkinaosapuolen nimissä ja merkitsee sääätötarjoukset tehoreservitarjouksiksi

Tuottaja tarjoaa kapasiteetin säätösähkömarkkinoille 3000 €/MWh hinnalla tai voimalaitosyksikön kohdan 2.2 mukaisesti lasketuilla muuttuvilla tuotantokustannuksilla, mikäli ne ylittävät 3000 €/MWh.

Fingrid aktivoi näistä tarjouksista tarvittavan määrän sen jälkeen, kun kaikki vapaaehtoiset säätösähkötarjoukset on aktivoitu. Kaikki säätösähkötarjoukset mukaan lukien tehoreservitarjoukset huomioidaan säätösähkön hinnan määritysessä.

Fingrid maksaa Tuottajalle aktivoituneesta tarjouksesta kohdan 2.2 tarkoittamien muuttuvien tuotantokustannusten mukaisesti.

2.8 Tehoreservin käyttö talvikauden ulkopuolella

Jos Fingrid päättää käynnistää voimalaitosyksikön talvikauden ulkopuolella, noudatetaan kohtia 2.5 - 2.7. Tällöin Fingrid perii ensin toteutuneita kustannuksia vastaan tehoreservimaksun kyseisen käynnistyskuukauden sähkön kulutukselta ja maksaa Tuottajalle jälkikäteen kahden kuukauden kuluessa käynnistyskuukauden jälkeen.

Talvikauden ulkopuolella tapahtuva tehoreservin käyttö ei vaikuta kohdan 5 tarkoittamaan Käyttövalmiiden ylläpitokorvaukseen.

2.9 Tehoreservin käynnistysvalmiuden nosto

Fingrid voi talvikaudella pyytää Tuottajaa nostamaan voimalaitosyksikön käynnistysvalmiutta. Fingrid ja Tuottaja sopivat käynnistysvalmiuden noston kestosta ja yksityiskohdista voimalaitosyksikön tekniset reunaehdot huomioiden.

Käynnistysvalmiuden noston tavoitteena on varmistaa voimalaitosyksikön käytettävyys tehotasapainon hallintaan tai muihin järjestelmävastuuun hoitoon liittyviin tarpeisiin.

Käynnistysvalmiuden nosto tapahtuu vähintään 12 tuntia ennen ennakoitua sähköntuotantotarvetta. Fingridin Tuottajalle maksama käynnistysvalmiuden noston kiinteän kustannus määrätyy kohdan 2.3 mukaisesti ja käynnistysvalmiuden ylläpidon kustannus kohdan 2.2. mukaisesti.

9.12.2016

Mikäli käynnistysvalmiuden noston tapahduttaa, Fingrid päättää käynnistää voimalaitosyksikön sähköntuotantoon, toimitaan kohdan 2.5 mukaisesti. Tällöin Fingrid vähentää käynnistysvalmiuden noston kiinteän kustannuksen kiinteästä käynnistyskustannuksesta.

3

VOIMALAITOSYKSIÖN KÄYTÖ TUOTTAJAN OMAAN TARPEESEEN

Tuottajan omaan tarpeeseen tapahtuva sähköntuotanto ei kuulu tehoreservilain mukaisen julkisen palvelun velvoitteen piiriin, joten sellaista voi tapahtua vain poikkeustapauksissa kuten Tuottajan käytössä olevien, Suomessa sijaitsevien, muiden voimalaitoksienvakavissa vauriotapauksissa. Tällainen voimalaitosyksikön käyttö ei saa heikentää julkisen palvelun velvoitteen täytämistä. Nämä poikkeustapaukset voivat tulla kyseeseen muulloin kuin 1.12. - 28.2. välisenä aikana.

Mikäli Tuottaja haluaa käyttää voimalaitosyksikköä omaan tarpeeseen, vaatii se Fingridin erikseen myöntämän luvan näissä poikkeustapauksissa. Luvan saatuaan Tuottaja vastaa kaikista säälönnän purkuun, käynnistykseen, käytöön ja uudelleen säälöntään liittyvistä kustannuksista.

Jos Tuottaja käyttää voimalaitosyksikköä poikkeuksellisesti kauden 1.12. - 28.2. ulkopuolella Tuottajan omaan tarpeeseen, Fingrid ei maksa Tuottajalle ylläpitokorvausta niiltä vuorokausilta kun voimalaitosyksikkö on ollut Tuottajan omassa käytössä.

Voimalaitoksen käyttö Tuottajan omaan tarpeeseen aiheuttaa ylläpitokorvausmenetyksen koko kyseisen vuorokauden osalta. Ylläpitokorvausvuorokausikohtainen määrä lasketaan jakamalla koko sopimusjakson ylläpitokorvaus sopimusjakson vuorokausien lukumäärällä.

4

TUOTETUN SÄHKÖN KÄSITTELY TASESELVITYKSESSÄ

Tuottaja vastaa voimalaitosyksikön taseselvityksestä.

Lisäksi voimalaitosyksiköllä tuotettu sähkö, kohdan 2 mukaiset toteutuneet kaupat sekä tuotetun sähkön käyttö Tuottajan tarpeisiin käsittellään erillisessä selvityksessä. Tuottaja lähetää Fingridille kuukausittain erillisen selvitysraportin kaikilta niiltä jaksoilta, jolloin voimalaitosyksiköllä on ollut tuotantoa tai tehoreservikapasiteetti on aktivoitunut vuorokausimarkkinoilla.

Erillisessä selvityksessä lasketaan jatkuvasti tuotannon ja myyntien epätasapainosta syntyvää poikkeamaa, jonka kattamiseksi tarvittavasta tasesähkön ostosta ja myynnistä vastaa Tuottaja.

5

KÄYTÖVALMIUDEN YLLÄPITOKORVAUS

Tehoreservin ylläpidosta maksettava käyttövalmiuden ylläpitokorvaus määräytyy järjestelmään voimalaitosyksikköä tarjoavan Tuottajan Energiavirastolle tekemän tarjouksen ja Energiaviraston tekemän tehoreservin hankintapäätöksen mukaisesti.

Käyttövalmiuden ylläpitokorvausta maksetaan talvikaudelta (1.12.-28.2.), muuna aikana käyttövalmiuden ylläpitokorvausta ei makseta.

9.12.2016

Käyttövalmiuden ylläpitokorvaus maksetaan Tuottajalle jälkikäteen kuukausittain. Tuottaja lähettää käyttövalmiuden ylläpitoa koskevan laskun seuraavan kuukauden 4. päivänä tai sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä. Fingrid maksaa ylläpitokorvauksen kahden kuukauden kuluessa laskun lähettämispäivästä.

6 VOIMALAITOSYKSIÖN EPÄKÄYTETTÄVYYS

6.1 Ilmoitukset

Tuottaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan Fingridille, Sähköpörssille ja Energiavirastolle voimalaitosyksikön käynnistysvalmiuden muutoksista sekä muista seikoista, jotka voivat rajoittaa voimalaitosyksikön käytöä tai estää sen kokonaan, kuten voimalaitosyksikön vikaantuminen. Lisäksi Tuottaja on velvollinen tekemään lainsäädännön edellyttämät markkinailmoitukset.

6.2 Maksut

Fingrid pidättää toistaiseksi kohdan 5 tarkoittaman ylläpitokorvauksen siltä ajalta, jolloin voimalaitosyksikkö ei ole käyttösäynnön kohdan 1 mukaisesti tehoreservijärjestelmän käytettävissä. Talvijaksolla vähintään yhden tunnin epäkäytettävyys vuorokaudessa aiheuttaa ylläpitokorvauksen pidättämisen koko kyseisen vuoro kauden osalta. Ylläpitokorvauksen vuorokausikohtainen määrä lasketaan jakamalla koko sopimusjakson ylläpitokorvaus sopimusjakson vuorokausien lukumäärällä.

Fingrid ilmoittaa kaikki maksujen pidätykset ja niihin johtaneet syyt Energiavirastolle arviotavaksi sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 16 §:n perusteella. Energiaviraston asiassa antaman lainvoimaisen ratkaisun mukaisesti Fingrid joko palauttaa pidätetyt maksut (osittain tai kokonaan) tai huomioi ne korvausten takaisin perimisessä Energiaviraston päätkösen mukaisesti.

7 TIEDONVAIHTO JA RAPORTointi

Sopimuksen piirissä olevan voimalaitosyksikön tuotannosta on oltava reaalialkamittaus Fingridin käytönvalvontajärjestelmässä.

Tuottaja raportoi Fingridille ja Energiavirastolle

- koekäytön suunnitellun ajankohdan ja koekäyttöraportin sisältäen kohdan 1.6 mukaiset asiat
- käyttövalmiuden ylläpidon toimenpiteet molemmilta käyttövalmiuden ylläpitojaksoilta kahden viikon kuluessa jakson päätyttyä
- kaikista voimalaitosyksikön 12 tunnin käynnistymisvalmiuden estäneistä tapahtumista ja epäonnistuneista käynnistyksistä sekä häiriöistä yksikön käytijakson aikana Tuottaja ilmoittaa välittömästi ja lähettää raportit 2 työpäivän kuluessa tapahtuman jälkeen
- polttoaineraportit aina päättyneiden tuotantojaksojen jälkeen.

9.12.2016

Fingridillä on oikeus julkaista sopimuksen piirissä olevan voimalaitosyksikön toteutunut sähköntuotanto sekä vuorokausi- ja säätösähkömarkkinoilla toteutuneet myyntivolyymit.

8

KÄYTTÖSÄÄNTÖJEN MUUTOKSET JA TARKISTUKSET

Mikäli näitä sääntöjä ja ehtoja joudutaan muuttamaan lainsäädännöllisten muutosten tai viranomaisten muiden toimenpiteiden vuoksi, Energiavirasto vahvistaa muutokset ennen niiden voimaantuloa.

9

KÄYTTÖSOPIMUKSEN PURKAMINEN SEKÄ YLLÄPITOKORVAUSTEN PALAUTTAMINEN JA TAKAISINPERINTÄ

Käyttösopimuksen purkaminen sekä ylläpitokorvauksen palauttaminen ja takaisinperintä tapahtuu tehoreservilain 16 §:n ja 17 §:n mukaisesti.

Mikäli Tuottaja rikkoo tahallaan julkisen palvelun velvoitetta Energiavirasto voi määrätä käyttösopimuksen purettavaksi ja voi velvoittaa Tuottajan palauttamaan korvaukset, jotka Fingrid on käyttösopimuksen perusteella maksanut Tuottajalle, jos tehoreservin käyttösopimus on purettu tehoreservilain 16 § 1 momentin mukaisesti tai jos Tuottaja on muutoin rikkonut tehoreservin käyttösopimusta.

Liite

Tehoreservikapasiteetin aktivointiesimerkkejä Suomen ja Ruotsin tarjousalueilla vuorokausimarkkinoilla

9.12.2016

Käytösääntöjen liite

TEHORESERVIKAPASITEETIN AKTIVOINTIESIMERKKEJÄ SUOMEN JA RUOTSIN TARJOUSALUEILLA VUOROKAUSIMARKKINOILLA

Tässä liitteessä esitetyt esimerkit perustuvat tilanteeseen, jossa yhteensopivaan tehoreservin aktivointimenettelyyn osallistuvat Suomen ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöt. Mikäli Tanskan kantaverkkoyhtiö liittyy yhteensopivaan tehoreservin aktivointimenettelyyn, huomioidaan Tanskassa sijaitseva tehoreservikapasiteetti vastaavasti.

Esimerkeissä esiintyvät tehoreservikapasiteetit ovat viitteellisiä.

Aktivointi

Suomessa Fingrid ja Ruotsissa Svenska Kraftnät tarjoavat vuorokausimarkkinoilla kulloinkin käytettäväissä olevan tehoreservin kokonaiskapasiteetin kullekin tunnille käynnistysaika huomioiden.

Vuorokausimarkkinoilla Suomen tehoreservikapasiteetista muodostetaan yksi määrään perustuva tehoreservitarjous Suomen tarjousalueelle. Vastaavasti Ruotsin tehoreservikapasiteetista muodostetaan määrään perustuva tehoreservitarjous kullekin Ruotsin tarjousalueelle. Tehoreservitarjouksille ei aseteta hintaa.

Tehoreservitarjous huomioidaan vuorokausimarkkinoiden hinnanlaskennassa, mikäli kysynnän ja tarjonnan tasapainoa ei saavuteta markkinaehdoissa tarjouksilla Suomen ja/tai Ruotsin tarjousalueilla.

Sekä Suomen että Ruotsin tehoreservikapasiteettia aktivoidaan maiden kesken tarjottujen tehoreservikapasiteettien suhteessa käytettäväissä olevan siirtokapasiteetin puitteissa alla olevien esimerkkien mukaisesti.

Esimerkki 1, Suomen ja Ruotsin välinen siirtokapasiteetti ei rajoita tehoreservin aktivointia

Lähtökohtaoletukset:

- Tehoreservikapasiteetti Suomessa 600 MW
- Tehoreservikapasiteetti Ruotsissa 2000 MW
- Vuorokausimarkkinoilla Suomen ja Ruotsin hinta-alueilla ei saavuteta kysynnän ja tarjonnan välistä tasapainoa. Tasapainon saavuttamiseksi aktivoitava tehoreservikapasiteetti on 200 MW.

Aktivoitavat tehoreservit (yhteensä 200 MW):

a) Ruotsin sisäiset siirtorajoitukset eivät rajoita tehoreservin aktivointia

- Suomen tarjousalueella 46,2 MW ($200 \text{ MW} * 600/2600$)
- Ruotsin tarjousalueilla 153,8 MW ($200 \text{ MW} * 2000/2600$).

9.12.2016

b) Ruotsin sisäiset siirtorajoitukset rajoittavat käytettävissä olevan tehoreservin Ruotsin puolella 1000 MW:iin

- Suomen tarjousalueella 75 MW ($200 \text{ MW} * 600/1600$)
- Ruotsin tarjousalueilla 125 MW ($200 \text{ MW} * 1000/1600$)

Esimerkki 2, Suomen ja Ruotsin välillä ei ole käytettävissä vapaata siirtokapasiteettia Ruotsista Suomeen, tehoreservin tarve Suomessa

Lähtökohtaoletukset:

- Tehoreservikapasiteetti Suomessa 600 MW
- Tehoreservikapasiteetti Ruotsissa 2000 MW
- Vuorokausimarkkinoilla Suomen hinta-alueelta puuttuva kapasiteetti 200 MW.

Aktivoitavat tehoreservit (yhteensä 200 MW):

- Suomen tarjousalueella 200 MW
- Ruotsin tarjousalueilla 0 MW.

9.12.2016

SÄÄNNÖT TEHORESERVIJÄRJESTELMÄÄN KUULUVIEN SÄHKÖNKULUTUKSEN JOUTOON KYKENEVIEN KOHTEIDEN KÄYTTÖVALMIUDEN YLLÄPIDOLLE, NIIDEN KÄYTÖLLE SEKÄ SÄHKÖNKULUTUKSEN TARJOAMISEEN MARKKINOILLE

Fingrid tai sen tytäryhtiö Finextra (jatkossa Fingrid) asettaa seuraavat säännöt tehoreserviin kuuluvien sähkökulutuksen joustoon kykenevien kohteiden (jatkossa Tehoreservikuorma) käyttövalmiuden ylläpidolle, niiden käytölle sekä Tehoreservikuorman tarjoamiseen markkinoille.

Näitä sääntöjä sovelletaan Tehoreservikuormaan ja sen haltijaan (jatkossa Kuormanhaltija).

1 TEHORESERVIKUORMAN KÄYTTÖVALMIUDEN YLLÄPITO

1.1 Yleiset säännöt

Tehoreservikuorman tulee toteuttaa tehoreservilain (117/2011) 9 §:n asettamat vaatimukset.

Kuormanhaltija ylläpitää Tehoreservikuorman teknisen toimivuuden talvijaksolla 1.12. - 28.2. ja sitoutuu tekemään Tehoreservikuormasta tarjouksen säätösähkömarkkinoille kohdan 2 mukaisesti vähintään 12 tuntia ennen käyttötuntia niin, että Tehoreservikuorma voidaan aktivoida käyttötunnin aikana säätösähkömarkkinoilla.

Kuormanhaltijan tulee järjestää toimintansa siten, että sillä on oikeus osallistua säätösähkömarkkinoille voimassa olevien säätösähkömarkkinoiden sääntöjen mukaisesti.

Tehoreservikuoran täytyy olla liitetynä Suomen sähköjärjestelmään ja sen on oltava kooltaan vähintään 10 MW, koostuen joko yhdestä yksittäisestä kulutuskohteesta tai useammasta pienemmästä kulutuskohteesta, jotka ovat yhdistetty yhdeksi isommaksi kokonaisuudeksi (aggregoitu). Aggregoidut kulutuskoheet voivat olla maantieteellisesti hajautettuja. Tehoreservikuoran pitää kyettä joustoon 10 minuutin kuluessa käskyn antamisesta.

1.2 Käyttöhenkilökunta

Kuormanhaltija huolehtii siitä, että sillä on käytettäväissään määrällisesti ja osaamiseltaan riittävä henkilöstö toteuttamaan tässä säännöstössä asetetut velvoitteet.

1.3 Käyttöaika

Tehoreservikuormalla tulee olla valmius vähintään 200 tunnin aktivoointiin talvijaksolla 1.12. - 28.2. Tehoreservikuormalla tulee olla valmius vähintään kahden tunnin yhtämittaiseen aktivoointiin, minkä jälkeen Tehoreservikuorma on pystyttävä aktivoimaan uudestaan enintään kuuden tunnin lepoajan (jatkossa Lepoaika) kuluttua.

9.12.2016

1.4 Koekäytöt

Tehoreservikuormalla tulee tehdä onnistunut koekäyttö vuosittain erikseen Fingridin kanssa sovittuna ajankohtana enintään kuukautta aikaisemmin ennen talvijakson 1.12. - 28.2. alkamista. Koekäytöllä varmistetaan Tehoreservikuorman tekninen toimivuus, todennettavuus ja käyttöhenkilöstön osaaminen. Koekäytön pituus on vähintään yksi tunti.

Kuormanhaltija vastaa koekäytön toteutuksesta ja kustannuksista.

2 TEHORESERVIKUORMAN KÄYTTÖ SÄHKÖJÄRJESTELMÄN TARPEISIIN SÄÄTÖSÄHKÖMARKKINOILLA

2.1 Yleiset säännöt

Kuormanhaltijan tulee noudattaa säätösähkömarkkinoiden voimassa olevia sääntöjä.

Kuormanhaltija vastaa Tehoreservikuorman tarjoamisesta säätösähkömarkkinoille. Tehoreservikuorma aktivoidaan säätösähkömarkkinoilla Fingridin pyynnöstä.

Fingridillä on oikeus seurata Kuormanhaltijan säätösähkömarkkinoiden tarjouksia ja raportoida niistä jälkkäteen Energiavirastolle pyydettäessä.

2.2 Tehoreservikuorma säätösähkömarkkinoilla

Kuormanhaltija on velvollinen jättämään ylössäätötarjouksen koko Tehoreservikuormasta säätösähkömarkkinoille talvijakson 1.12. - 28.2. aikana. Tarjoukset jätetään säätösähkömarkkinoille kullekin tunnille hinnalla 3000 €/MWh tai Energiaviraston tarouskilpailuun ilmoitetulla energianhinnalla (€/MWh) (jatkossa Kuormahinta), mikäli se ylittää 3000 €/MWh

Kuormanhaltija antaa tehoreservitarjoukset säätösähkömarkkinoille erillisen säätösähkömarkkinaosapuolen nimissä ja merkitsee säätötarjoukset tehoreservitarjouksiksi.

Kuormanhaltijalla on velvollisuus aktivoida sopimuksen piirissä oleva Tehoreservikuorma aina, kun Fingrid sitä pyytää joko tehoreservijärjestelmän tarpeisiin tai muihin järjestelmävastuuun hoitoon liittyviin tarpeisiin.

Fingrid aktivoi tehoreservitarjouksiksi merkitystä säätötarjouksista tarvittavan määrän valitsemassaan järjestyskessä ottaen huomioon tarjouksen hinnan ja suuruuden. Tehoreservitarjousten aktivointi säätösähkömarkkinoilla tapahtuu sen jälkeen, kun kaikki vapaaehtoiset säätötarjoukset on aktivoitu. Aktivoitumisen jälkeen Kuormanhaltijalla on velvollisuus päivittää säätötarjouksia Lepoaika huomioiden.

Kaikki säätösähkötarjoukset mukaan lukien tehoreservitarjoukset huomioidaan säätösähkön hinnan määrityskessä.

Fingrid maksaa Kuormanhaltijalle aktivoituneesta tarjouksesta Kuormahinnan.

9.12.2016

3 TEHORESERVIKUORMAN KÄSITTELY TASESELVITYKSESSÄ

Kuormanhaltija vastaa Tehoreservikuorman taseselvityksestä.

4 KÄYTTÖVALMIUDEN YLLÄPITOKORVAUS

Tehoreservin ylläpidosta maksettava käyttövalmiuden ylläpitokorvaus määräytyy Kuormanhaltijan ja Fingridin tekemän käyttösopimuksen ja Energiaviraston tekemän tehoreservin hankintapäätöksen mukaisesti.

Käyttövalmiuden ylläpitokorvaus maksetaan Kuormanhaltijalle jälkkäteen kuukausittain. Tuottaja lähettää käyttövalmiuden ylläpitoa koskevan laskun seuraavan kuukauden 4. päivänä tai sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä. Fingrid maksaa ylläpitokorvauksen kahden kuukauden kuluessa laskun lähetystä.

5 TEHORESERVIKUORMAN EPÄKÄYTETTÄVYYS

5.1 Ilmoitukset

Kuormanhaltija on velvollinen viipymättä ilmoittamaan Fingridille Tehoreservikuorman käyttöhäiriöistä, jotka voivat rajoittaa Tehoreservikuorman käyttöä tai estää sen kokonaan (jatkossa Epäkäytettävyyss). Kuormanhaltijan kohdan 2.2 mukainen velvollisuus säättötarjouksen tekemisestä ei ole voimassa Tehoreservikuormaan kohdistuvan Epäkäytettävyyden aikana.

5.2 Maksut

Fingrid pidättää toistaiseksi kohdan 4 tarkoittaman ylläpitokorvauksen siltä ajalta, jolloin tehoreservikuorma ei ole käytösäännön kohdan 1 mukaisesti tehoreservijärjestelmän käytettävissä. Talvijaksolla vähintään yhden tunnin epäkäytettävyyss vuorokaudessa aiheuttaa ylläpitokorvauksen pidättämisen koko kyseisen vuoro kauden osalta. Ylläpitokorvauksen vuorokausikohtainen määrä lasketaan jakamalla koko sopimusjakson ylläpitokorvaus sopimusjakson vuorokausien lukumäärällä.

Fingrid ilmoittaa kaikki maksujen pidätykset ja niihin johtaneet syyt Energiavirastolle arviotavaksi sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 16 §:n perusteella. Energiaviraston asiassa antaman lainvoimaisen ratkaisun mukaisesti Fingrid joko palauttaa pidätettyt maksut (osittain tai kokonaan) tai huomioi ne korvausten takaisin perimisessä Energiaviraston päätöksen mukaisesti.

6 TIEDONVAIHTO JA RAPORTointi

Sopimuksen piirissä olevasta Tehoreservikuormasta on oltava reaalialkamittaus Fingridillä tai tehonmuutos on muuten todennettavissa reaalialkaisesti.

Kuormanhaltija raportoi Fingridille ja Energiavirastolle

- koekäytön suunnitellun ajankohdan ja koekäyttöraportin sisältäen kohdan 1.4 mukaiset asiat

9.12.2016

- käyttövalmiuden estävistä tapahtumista välittömästi
- tapahtuneista häiriöistä 2 työpäivän kuluessa häiriön jälkeen
- kuukausittain erillisen raportin kaikilta niiltä jaksoilta, jolloin Tehoreservikuorma on aktivoitunut säätösähkömarkkinoilla
- maksettavan käyttövalmiuden ylläpitokorvausen määrän

Fingridillä on oikeus julkaista sopimuksen piirissä olevan Tehoreservikuorman toteutunut tehonmuutos sekä säätösähkömarkkinoilla aktivoitunut toteutunut myyntivolyyymi.

7

KÄYTTÖSÄÄNTÖJEN MUUTOKSET JA TARKISTUKSET

Mikäli näitä sääntöjä ja ehtoja joudutaan muuttamaan lainsäädännöllisten muutosten tai viranomaisten muiden toimenpiteiden vuoksi, Energiavirasto vahvistaa muutokset ennen niiden voimaan tuloa.

8

KÄYTTÖSOPIMUKSEN PURKAMINEN SEKÄ YLLÄPITOKORVAUSTEN PALAUTTAMINEN JA TAKAISINPERINTÄ

Käyttösopimuksen purkaminen sekä ylläpitokorvausen palauttaminen ja takaisinperintä tapahtuu tehoreservilain 16 §:n ja 17 §:n mukaisesti.

Mikäli Kuormanhaltija rikkoo tahallaan julkisen palvelun velvoitetta Energiavirasto voi määrätä käyttösopimuksen purettavaksi ja voi velvoittaa Kuormanhaltajan palauttamaan korvaukset, jotka Fingrid on käyttösopimuksen perusteella maksanut Kuormanhaltijalle, jos tehoreservin käyttösopimus on purettu tehoreservilain 16 § 1 momentin mukaisesti tai jos Kuormanhaltija on muutoin rikkonut tehoreservin käyttösopimusta.